

श्रीः
श्रीमते रामानुजाय नमः
श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः

॥ स्वस्तिवाचनानुवाकः ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

श्री रङ्गरामानुज महादेशिकन्

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

श्रीः
श्रीमते रामानुजाय नमः
श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः
॥ स्वस्तिवाचनानुवाकाः ॥

संगंहितायाम्

॥ हरिः ओ(४)म् ॥

आशुः शिशानो वृषभो न युध्मो
घनाघनः क्षोभणश्चर्षणीनाम्।
सङ्क्रन्दनोऽनिमिष एक वीरः शतगं
सेना अजयत्साकमिन्द्रः।
सङ्क्रन्दनेनाऽनिमिषेण जिष्णुना
युत्कारेण दुश्च्यवनेन धृष्णुना।
तदिन्द्रेण जयत तत्सहध्वं युधो
नर इषुहस्तेन वृष्णा।
स इषुहस्तैः स निषङ्गिभिर्वशी
सग्ग्स्रष्टा स युध इन्द्रो गणेन।
सगंसृष्टजिथ्सोमपा बाहुशर्ध्यूर्ध्वधन्वा
प्रतिहिताभिरस्ता।
बृहस्पते परि दीया ॥ 16 ॥

Please let us know of any errors in this text.

रथेन रक्षोहाऽमित्राग्ं अपबाधमानः।
 प्रभञ्जन्त्सेनाः प्रमृणो युधा
 जयन्त्रस्माकमेध्यविता रथानाम्।
 गोत्रभिदं गोविदं वज्रबाहुं
 जयन्तमज्मं प्रमृणन्तमोजसा।
 इमग्ं संजाता अनुवीरयध्वमिन्द्रग्ं
 सखायोऽनु सग्ं रभध्वम्।
 बलविज्ञायः स्थविरः प्रवीरः सहस्वान्
 वाजी सहमान उग्रः।
 अभिवीरो अभिसत्वा सहोजा
 जैत्रमिन्द्र रथमातिष्ठ गोवित्।
 अभि गोत्राणि सहसा गाहमानोऽदायो ॥ 17 ॥

वीरश्शतमन्युरिन्द्रः।
 दुश्च्यवनः पृतनाषाडयुध्योऽस्माकग्ं
 सेना अवतु प्र युथ्सु।
 इन्द्र आसां नेता बृहस्पतिर्दक्षिणा
 यज्ञः पुर एतु सोमः।
 देवसेनानामभिभञ्जतीनां जयन्तीनां
 मरुतो यन्त्वग्रे।
 इन्द्रस्य वृष्णो वरुणस्य राज्ञ

आदित्यानां॑ म॒रुता॒गुं श॒र्ध उ॒ग्रम्।
 म॒हाम॑नसां भुवनच्य॒वानां॑ घोषो
 दे॒वानां॑ जय॑तामुद॒स्थात्।
 अ॒स्माक॑मिन्द्रः॒ समृ॑तेषु ध्व॒जेष्व॒स्माकं॑ या
 इष॑वस्ता जयन्तु ॥ 18 ॥

अ॒स्माकं॑ वी॒रा उत्त॑रे भवन्त्व॒स्मानुं॑
 दे॒वा अव॑ता ह॒वेषु॑।
 उद्ध॑रषय मघव॒न्नायु॑धा॒न्युत्स॑त्वंनां
 माम॑कानां॒ महा॑गंसि।
 उद्वृ॑त्रहन्वा॒जिनां॑ वाजि॒नान्यु॑द्रथानां॒
 जय॑तामेतु घोषः।
 उप॑ प्रेत॒ जय॑ता नरः स्थि॒रा वः॑ सन्तु बा॒हवः॑।
 इन्द्रो॑ वः॒ शर्म॑ यच्छ॒त्वनाधृ॑ष्या यथाऽस॑थ।
 अव॑सृष्टा॒ परा॑ पत॒ शर॑व्ये ब्रह्म॑सगंशिता।
 गच्छ॑मित्रान्प्र - ॥ 19 ॥

वि॑श॒ मैषां॑ कश्चनोच्छि॑षः।
 म॒र्माणि॑ ते॒ वर्म॑भिश्छादयामि॒ सोम॑स्त्वा
 राजा॑ऽमृते॒नाभि॑वस्ताम्।
 उ॒रोर्व॑रीयो॒ वरि॑वस्ते अस्तु
 जय॑न्तं॒ त्वाम॑नु॒ मद॑न्तु दे॒वाः।

यत्र बा॒णाः स॒म्पत॑न्ति कु॒मारा॑ वि॒शिखा॑ इ॒व ।
इन्द्रो॑ न॒स्तत्र॑ वृ॒त्रहा॑ वि॒श्वाहा॑ शर्म॑ यच्छतु ॥ 20 ॥

जी॒मूत॑स्येव भवति॒ प्रती॑कं॒ यद्व॒र्मी
याति॑ स॒मदा॑मुपस्थे॑ ।
अना॑विद्धया त॒नुवा॑ जय॒ त्वग्ं स॒ त्वा
वर्म॑णो महि॒मा पि॑प॒र्तु ।
धन्वं॑ना॒ गा धन्वं॑नाऽऽजिं॑ ज॒येम॒ धन्वं॑ना
ती॒व्रास्स॑मदो॑ जयेम ।
धनु॑श्शत्रो॒रपका॑मं कृ॒णोति॑ धन्वं॒ना
सर्वाः॑ प्र॒दिशो॑ जयेम ।
व॒क्ष्यन्ती॑वेदा ग॒नीग॑न्ति॒ कर्णं॑ प्रि॒यग्ं
सखा॑यं परिष॒स्वजा॑ना ।
योषे॑व शिङ्क्ते॒ वित॑ताऽधि॒ धन्व॑ - ॥ 27 ॥

ञ्ज्या॑ इ॒यग्ं स॑म॒ने पा॒रय॑न्ती ।
ते आ॒चर॑न्ती॒ सम॑ने॒व योषा॑ मा॒तेव॑
पु॒त्रं बि॑भृतामुपस्थे॑ ।
अप॑ शत्रून् वि॒ध्यता॑ग्ं संवि॒दाने॑ आर्त्ती
इ॒मे वि॑ष्फुरन्ती॑ अ॒मित्रान्॑ ।
ब॒हीनां॑ पि॒ता ब॒हुर॑स्य पु॒त्रश्चि॒श्वा
कृ॒णोति॑ स॒मना॑ऽव॒गत्य॑ ।

इ॒षु॒धि॒स्सङ्काः॑ पृ॒त॒नाश्च॑ सर्वाः॑ पृ॒ष्ठे
 नि॒न॒द्धो॑ ज॒यति॑ प्र॒सू॒तः।
 रथे॑ ति॒ष्ठन्न॑यति वा॒जिनः॑ पु॒रो यत्र॑यत्र
 का॒म॒य॒ते सु॒षा॒र॒थिः।
 अ॒भी॒शू॒नां म॒हि॒मानं॑ ॥ 28 ॥

प॒ना॒य॒त॒ मनः॑ प॒श्चा॒दनु॑ यच्छ॒न्ति र॒श्म॒यः।
 ती॒व्रा॒न्धोषा॑न्कृ॒ण्व॒ते वृ॒ष॒पा॒ण॒योऽश्वा॑
 रथे॑भि॒स्सह॑ वा॒ज॒य॒न्तः।
 अ॒व॒क्रा॒म॒न्तः॑ प्र॒प॒दैर॒मि॒त्रा॑न्क्षि॒णन्ति॑
 श॒त्रू॒ग॒र॒न॒प॒व्य॒य॒न्तः।
 र॒थ॒वा॒ह॒न॒गं ह॒वि॒र॒स्य॑ ना॒म॒
 यत्रा॑ऽऽयु॒धं नि॒हि॒त॒म॒स्य॑ वर्म॑।
 तत्रा॑ र॒थ॒मु॒प॑ श॒ग्म॒गं स॑दे॒म वि॒श्वाऽहा॑
 व॒य॒गं सु॑म॒न॒स्य॒मा॒नाः।
 स्वा॒दु॒ष॒गं स॑दः पि॒त॒रो व॒यो॒धाः
 कृ॒च्छ्रे॑श्चि॒त॒श॒क्ती॑व॒न्तो ग॒भी॒राः।
 चि॒त्र॒से॒ना इ॒षु॒ब॒ला अ॒मृ॒धा॒स्स॒तो॒वी॒रा
 उ॒र॒वो॑ व्रा॒त॒सा॒हाः।
 ब्रा॒ह्म॒णा॒सः ॥ 29 ॥

पित॑र॒स्सो॒म्या॑स॒श्शि॒वे नो॒ द्यावा॑पृथि॒वी
अ॒ने॒हसा॑।

पू॒षा नः॑ पातु॒ दुरि॒तादृ॑तावृ॒धो र॒क्षा मा॒कि॒र्नो
अ॒घ॒श॒ग्ं॑स ई॒शत॑।

सु॒प॒र्णं व॑स्ते मृ॒गो अ॑स्या॒ दन्तो॒
गोभि॑स्सन्न॒द्धा प॑तति॒ प्रसू॑ता।

यत्रा॒ नर॒स्सं च॒ वि च॒ द्रव॑न्ति॒
तत्रा॒ऽस्मभ्य॑मिष॒व॒श्शर्म॑ य॒ग्ं॑सन्न।

ऋ॒जी॑ते॒ परि॑ वृ॒ङ्धि॒ नोऽश्मा॑ भवतु॒ नस्त॒नूः।
सोमो॒ अधि॑ ब्रवीतु॒ नोऽदि॑ति - ॥ 30 ॥

श्शर्म॑ यच्छतु।

आ ज॑ङ्घन्ति॒ सान्वे॑षां ज॒घना॑ग्ं॒ उप॑ जिघ्नते।
अश्वा॑जनि॒ प्रचे॑त॒सोऽश्वा॑न्थ्स॒मथ्सु॑ चोदय।
अहि॑रिव भो॒गैः पर्ये॑ति बा॒हुं ज्याया॑

हेतिं॑ प॒रि॒बाध॑मानः।

ह॒स्त॒घ्नो वि॒श्वा व॒युना॑नि वि॒द्वान्पुमा॑न्पुमा॒ग्ं॑सं
परि॑ पातु॒ विश्व॑तः।

वन॑स्पते वी॒ड्व॑ङ्गो हि भू॒या अ॒स्मथ्स॑खा
प्र॒तर॑णस्सु॒वीरः॑।

गोभि॑स्सन्न॒द्धो असि॑ वी॒डय॑स्वाऽऽस्था॒ता

तै॑ जयतु॒ जेत्वा॑नि।
दिवः॑ पृथि॒व्याः पर्यो॑ - ॥ 31 ॥

ज॒ उद्धृतं॑ वन॒स्पति॑भ्यः पर्याभृत॑गुं सहः।
अ॒पामो॒ज्मानं॑ परि॒ गोभि॒रावृत॑मिन्द्र॒स्य वज्र॑गुं
ह॒विषा॑ रथंयज।
इन्द्र॑स्य॒ वज्रो॑ म॒रुता॒मनी॑कं मि॒त्रस्य॒ गर्भो॑
वरु॑णस्य॒ नाभिः॑।
सेमा॑न्नो ह॒व्यदा॑तिं जुषा॒णो देव॑ रथ॒
प्रति॑ह॒व्या गृ॑भाय।
उप॑ श्वासय पृथि॒वीमु॒त द्यां पु॑रु॒त्रा तै॑
मनु॑तां विष्टि॑तं जगत्।
स दु॑न्दुभे स॒जूरि॑न्द्रेण दे॒वैर्दू॑रा - ॥ 32 ॥

द्वी॑यो अपं सेधु॒ शत्रू॑न्।
आ क्र॑न्दय॒ बल॒मोजो॑ न॒ आ धा॑ निष्ट॑निहि
दुरि॑ता बाध॑मानः।
अपं॑ प्रोथ दुन्दुभे दु॒च्छु॒नागुं॑ इ॒त इन्द्र॑स्य
मुष्टि॑र॒सि वी॒डय॑स्व।
आऽमूर॑ज प्र॒त्याव॑र्तये॒माः
कै॑तुमहु॒न्दुभि॑र्वावदीति।

समश्व॑पर्णा॒श्चर॑न्ति नो॒ नरो॒ऽस्माक॑मिन्द्र
र॒थिनो॑ जयन्तु ॥ 33 ॥

ममा॑ग्ने॒ वर्चो॑ वि॒ह्वेष्व॑स्तु
व॒यं त्वे॒न्धा॑नास्त॒नुवं॑ पुषेम।
मह्यं॑ नमन्तां प्र॒दिश॑श्चत॒स्रस्त्वया॑ऽध्य॒क्षेण॑
पृ॒त॑ना जयेम।

मम॑ दे॒वा वि॑ह्वे सं॒न्तु॑ सर्व॒
इन्द्रा॑वन्तो म॒रुतो॑ विष्णु॒रग्निः॑।
ममा॑न्तरि॒क्ष मुरु॑ गो॒पम॑स्तु
मह्यं॑ वातः पवतां॒ कामे॑ अ॒स्मिन्।
मयि॑ दे॒वा द्रवि॑ण॒मा य॑जन्तां
मय्या॑शीर॒स्तु मयि॑ दे॒वहू॑तिः।
दैव्या॑ हो॒तारा॑ वनिषन्तु ॥ 29 ॥

पूर्वे॑ऽरि॒ष्टाः स्याम॑ त॒नुवा॑ सु॒वीराः॑।
मह्यं॑ यजन्तु मम॒ यानि॑
ह॒व्याऽऽकू॑तिः स॒त्या मन॑सो मे अस्तु।
ए॒नो॒ मानि॑गा॒ कत॑मच्च॒नाऽहं॑ विश्वे
दे॒वासो॑ अधि॒ वोच॑ता मे।
दे॒वीः षडु॑र्वीरु॒रुणः॑ कृ॒णोत॑
विश्वे॑ दे॒वास॑ इ॒ह वी॑रयध्वम्।

माहा॑स्महि प्र॒जया॒ मा
 त॒नूभि॑र्मा॒रधाम॑ द्विष॒ते सो॑म राज॒न् ।
 अ॒ग्नि॑र्म॒न्युं प्र॑ति॒नुद॑न्पु॒रस्ता॒ - ॥ 30 ॥

दद॑ब्धो गो॒पाः परि॑पाहि न॒स्त्वम् ।
 प्र॒त्यञ्चो॑ यन्तु नि॒गुतः॑ पु॒नस्ते॑ऽमैषां॑ चि॒त्तं
 प्र॒बुधा॒ वि॒नैश॑त् ।
 धा॒ता धा॑तृणां भुव॑नस्य॒ यस्पति॑र्दे॒वगं
 संवि॑तार॑मभिमाति॒षाह॑म् ।
 इ॒मं य॒ज्ञम॒श्विनो॒भा बृ॑हस्पति॑र्दे॒वाः पा॑न्तु
 यज॑मानं न्य॒र्थात् ।
 उ॒रु॒व्यचा॑नो महि॒षश्शर्म॑
 यग॑ंसद॒स्मिन् हवे॑ पुरु॒हूतः॑ पु॒रु॒क्षु ।
 सनः॑ प्र॒जायै॑ हर्य॒श्व मृ॒डये॑न्द्र॒ मा ॥ 31 ॥

नो॑ रीरिषो॒ मा परा॑दाः ।
 येनः॑ स॒पत्ना॒ अप॒ ते भ॑वन्त्विन्द्रा॒ग्निभ्या॒मव॑
 बा॒धाम॑हे॒ तान् ।
 वस॑वो रु॒द्रा आ॑दि॒त्या उ॑परि॒ स्पृश॑
 मो॒ग्रं चे॒त्तार॑मधि॒राज॑म॒क्रन् ।
 अ॒र्वाश्च॒मिन्द्र॑म॒मुतो॑ हवामहे
 यो गो॒जिद्ध॑न॒जिद॑श्च॒जिद्यः॑ ।

इ॒मं नो॑ य॒ज्ञं वि॒ह्वे जु॑षस्वा॒स्य
कु॑र्मो॒ हरि॒वो मे॒दिनं॑ त्वा ॥ 32 ॥

अ॒ग्ने॒र्मन्वे॑ प्रथ॒मस्य॑ प्रचै॒तसो॑
यं पा॒ञ्च॒जन्यं॑ ब॒हवः॑ समि॒न्धते॑ ।
विश्व॑स्यां वि॒शि प्र॑विवि॒शिवाग्ं
स॒मीमहे॑ स नो॑ मु॒ञ्च॒त्वग्ं॑ह॒सः ।
यस्ये॒दं प्रा॒णन्नि॑मि॒षद्य॑दे॒जति॑
यस्य॑ जा॒तं जन॑मानं च॒ केव॑लम् ।
स्तौम्य॑ग्निं ना॒थितो॑ जो॒हवीमि॑
स नो॑ मु॒ञ्च॒त्वग्ं॑ह॒सः ।

इन्द्र॑स्य म॒न्ये प्रथ॑मस्य॒ प्रचै॒तसो॑
वृ॒त्रघ्नः॑ स्तोमा॒ उप॒ मामु॑पागुः ।
यो दा॒शुषः॑ सु॒कृतो॑ ह॒वमु॑प॒ गन्ता॑ ॥ 33 ॥

स नो॑ मु॒ञ्च॒त्वग्ं॑ह॒सः ।
यः सं॒ग्रामं॑ नय॒ति सं व॒शी यु॒धे
यः पु॒ष्टानि॑ स॒गंसृ॑जति॒ त्रया॑णि ।
स्तौमीन्द्रं॑ ना॒थितो॑ जो॒हवीमि॑
स नो॑ मु॒ञ्च॒त्वग्ं॑ह॒सः ।
म॒न्वे वा॑ मि॒त्रावरु॑णा॒ तस्य॑ वि॒त्तुग्ं
सत्यौ॑जसा॒ दृग्ं॑हणा॒ यं नु॑देथे॑ ।

या राजान॑गं॒ स॒रथं॑ या॒थ उ॒ग्रा
 ता नो॑ मु॒ञ्चत॒माग॑सः।
 यो वा॒गुं रथं॑ ऋ॒जुर॑श्मिः स॒त्यध॑र्मा
 मिथु॑श्चर॒न्तमु॒पया॑ति दू॒षय॑न्।
 स्तौमि॑ ॥ 34 ॥

मि॒त्रावरु॑णा नाथि॒तो जो॑हवीमि
 तौ नो॑ मु॒ञ्चत॒माग॑सः।
 वा॒योः स॑वि॒तुर्वि॒दथा॑नि मन्महे
 यावा॑त्म॒न्वद्वि॑भृ॒तो यौ च॒ रक्ष॑तः।
 यौ विश्व॑स्य परि॒भू ब॑भूवतुस्तौनो॑
 मु॒ञ्चत॒माग॑सः।
 उप॒श्रेष्ठा॑न आ॒शिषो॑ दे॒वयो॑र्ध॒र्मे अ॒स्थिर॑न्।
 स्तौमि॑ वा॒युगं॑ स॑वि॒तारं॑ नाथि॒तो जो॑हवीमि
 तौ नो॑ मु॒ञ्चत॒माग॑सः।
 र॒थीत॑मौ रथी॒नाम॑ह्व ऊ॒तये॒
 शुभं॑ गमि॑ष्ठौ सु॒यमे॑भिर॒श्वैः।
 ययो॑ - ॥ 35 ॥

वा॑ देवो दे॒वेष्वनि॑शित॒मोज॒स्तौ
 नो॑ मु॒ञ्चत॒माग॑सः।
 यदया॑तं वह॒तुगं॑ सू॒र्याया॑स्त्रि॒च॒क्रेण॑

स॒गुं॒स॒द॒मि॒च्छ॒मानौ॑ ।
 स्तौ॒मिं दे॒वाव॒श्विनौ॑ नाथि॒तो जो॑हवीमि
 तौ नो॑ मु॒ञ्चत॒माग॑सः ।
 म॒रुता॑ म॒न्वे अ॒धि नो॑ ब्रुवन्तु
 प्रे॒मां वाचं॑ वि॒श्वाम॑वन्तु वि॒श्वे ।
 आ॒शून् हु॑वे सु॒यमा॑नू॒तये॑
 ते नो॑ मु॒ञ्चन्त्वे॑न॒सः ।
 ति॒ग्ममा॑यु॒धं वी॒डित॑गं स॒ह॒स्वद्वि॒व्यगं॑
 श॒र्धः ॥ 36 ॥

पृ॒त॒नासु॑ जि॒ष्णु ।
 स्तौ॒मिं दे॒वान्म॒रुतो॑ नाथि॒तो जो॑हवीमि
 ते नो॑ मु॒ञ्चन्त्वे॑न॒सः ।
 दे॒वाना॑ म॒न्वे अ॒धि नो॑ ब्रुवन्तु
 प्रे॒मां वाचं॑ वि॒श्वाम॑वन्तु वि॒श्वे ।
 आ॒शून् हु॑वे सु॒यमा॑नू॒तये॑
 ते नो॑ मु॒ञ्चन्त्वे॑न॒सः ।
 यद्वि॒दं मा॑ऽभि॒शोच॑ति॒ पौरु॑षे॒येण॒ दैव्ये॑न ।
 स्तौ॒मि वि॒श्वान्दे॒वान्ना॑थि॒तो जो॑हवीमि
 ते नो॑ मु॒ञ्चन्त्वे॑न॒सः ।
 अनु॑नो॒ऽद्यानु॑मतिर - ॥ 37 ॥

न्विदनुमते त्वं वैश्वानरो न ऊत्या पृष्टो दिवि ।
 ये अप्रथेताममितेभिरोजोभिर्ये
 प्रतिष्ठे अभवतां वसूनाम् ।
 स्तौमि द्यावापृथिवी नाथितो जोहवीमि
 ते नो मुञ्चतमगंहसः ।
 उर्वी रोदसी वरिवः कृणोतं क्षेत्रस्य
 पत्नी अधिनो ब्रूयातम् ।
 स्तौमि द्यावापृथिवी नाथितो जोहवीमि
 ते नो मुञ्चतमगंहसः ।
 यत्ते वयं पुरुषत्रायं
 विष्ठाविद्वागंसश्चकृमा कच्चना ॥ 38 ॥

ऽऽगः ।

कृधी स्वस्माग् अदितेरनागा
 व्येनागंसि शिश्रथो विष्वगग्ने ।
 यथाह तद्वसवो
 गौर्यं चित्पदिषिताममुञ्चता यजत्राः ।
 एवा त्वमस्मत्प्रमुञ्चाव्यगंहः प्रातार्यग्ने
 प्रतरां न आयुः ॥ 39 ॥

अग्नेर्मन्वे यस्येदमिन्द्रस्य यस्सङ्ग्रामगं स नो
 मुञ्चत्वगंहसः ।

मु॒न्वे वां॑ ता नो॑ मु॒ञ्चत॒माग॑सः ।
यो वाँ॑ वा॒योरु॑पं र॒थीत॑मौ॒ यदया॑तम॒श्विनौ॒ तौ नो॑
मु॒ञ्चत॒माग॑सः ।
मु॒रुताँ॑ ति॒ग्मं मु॒रुतो॑ दे॒वानां॑ यद्वि॒दं वि॒श्वान्ते॒ नो॑
मु॒ञ्चन्त्वे॑न॒सः ।
अनु॑ न॒ उर्वी॑ द्यावा॑पृथि॒वी ते नो॑ मु॒ञ्चत॒मग॑हंसो॒ यत्ते॑ ।
च॒तुर॑ग॒हंस॒षड॑ाग॑सश्च॒तुरे॑न॒सो द्वि॑रग॒हंसः ॥

॥ इति स्वस्तिवाचनानुवाकः समाप्ताः ॥